

VN/9077 /2025

Avdelningen för styrning av social- och hälsovården

ANSÖKAN OM STATSUNDERSTÖD FÖR UTREDNINGSPROJEKT SOM HANDLAR OM ATT STÄVJA ANVÄNDNINGEN AV HYRD ARBETSKRAFT

Social- och hälsovårdsministeriet utlyser statsunderstöd för ett projekt som gäller stävjande av kostnaderna för användning av hyrd arbetskraft. Syftet med det projekt som ska genomföras med understödet är i första hand att utarbeta ett förslag till ett riksomfattande avtal enligt den svenska modellen som kan tas i bruk i Finland och som innehåller pristak för åtminstone hyrda läkare, sjukskötare och hälsovårdare.

Utlysningens bakgrund

Efterfrågan på arbetskraft inom social- och hälsovården har ökat betydligt, och det förutspås att det kommer att behövas upp till 200 000 nya anställda inom branschen före 2035. Bristen på arbetskraft har blivit värre, och situationen har lösts med hjälp av hyrd arbetskraft, vilket har visat sig vara en dyr lösning. År 2023 uppgick kostnaderna för anlitandet av hyrd arbetskraft till cirka 600 miljoner euro, vilket är lite mindre än 5 procent av personalkostnaderna. Anlitandet av hyrd arbetskraft minskade något 2024, men kostnaderna för den var ändå betydande.

De regionala skillnaderna är betydande. Att hyrd arbetskraft anlitas är ofta ett reaktivt svar på ett plötsligt personalunderskott, men i många fall är orsaken också rekryteringsproblem som hunnit bli kroniska. Det är oftast inte ett planerat val. Den ökade användningen av hyrd arbetskraft är inte bara en ekonomisk utmaning, utan den väcker också frågor om kompetensen och kontinuiteten i vården.

Nätverket av välfärdsområdesdirektörer H23 beslutade vid sitt möte den 15 januari 2025 att det ska inledas ett utrednings- och utvecklingsprojekt för att säkerställa välfärdsområdenas verksamhetsförutsättningar, tillgång på personal och balans i ekonomin. Målet med projektet är att stävja användningen av och kostnaderna för hyrd arbetskraft.

Statsunderstöd för utveckling av modeller för anlitande av hyrd arbetskraft samt för stävjande av behovet av hyrd arbetskraft inom social- och hälsovården

Det allmänna målet för projektet är att säkerställa tillräcklig, yrkeskunnig, engagerad och bestående personal för välfärdsområdena genom att precisera och vid behov ändra upphandlings-, verksamhets- och avtalsmodeller och förhållningsregler som gäller hyrd arbetskraft.

Utöver det allmänna målet är projektets mer specifika mål att

VN/9077 /2025

Avdelningen för styrning av social- och hälsovården

1. utreda den nuvarande användningen av hyrd arbetskraft i välfärdsområdena
2. fastställa de centrala bakgrundsfaktorerna till användningen av hyrd arbetskraft
3. hitta genomförbara alternativa verksamhetsmodeller till användningen av hyrd arbetskraft
4. utarbeta ett förslag om införande av avtalsbaserade verksamhetsmodeller för välfärdsområdena
5. fastställa ändringsbehov och metoder som inverkar på frågan i välfärdsområdenas verksamhetsmiljö
6. lägga fram förslag till sådana metoder för norm- och informationsstyrning av välfärdsområdena som kan främja de allmänna målen
7. fastställa nationella mätare med hjälp av vilka användningen av hyrd arbetskraft kan följas upp och mål sätts upp för användningen.

Ansökan om understöd

För utredningsprojekt enligt denna utlysning beviljar social- och hälsovårdsministeriet högst 600 000 euro av anslaget under moment 33.03.63 (*Vissa specialprojekt, reservationsanslag 3 år*) i statsbudgeten för 2025. Understödet kan endast användas under tidsperioden 1.5.2025–31.5.2026. Kostnader som uppstått innan beslutet om statsunderstöd fattas kan endast ha samband med beredningen av ansökan om understöd. Närmare villkor och begränsningar för användningen av understödet fastställs i beslutet om statsunderstöd.

Ansökningsblanketten, projektets budgetblankett och en preliminär projektplan ska sändas till social- och hälsovårdsministeriet senast den 18 april 2025 kl. 16.15 per e-post till adressen kirjaamo.stm@gov.fi och med referensen VN/9077/2025. De blanketter som ska användas finns på webbsidan <https://stm.fi/sv/blanketter-for-statsunderstod>

Statsunderstöd beviljas en projekthelhet där det före ingången av juni 2026 utarbetas ett förslag till en för Finland lämplig avtalsgrund för stävande av användningen av hyrd arbetskraft, inklusive pristak, enligt svensk modell.

Statsunderstödet kan sökas av välfärdsområdena och Helsingfors stad enligt de närmare specifikationerna av ändamålen för understödet nedan. Välfärdsområden, kommuner, samkommuner och allmännyttiga samfund kan vara delgenomförare av projektet. Understödet beviljas till fullt belopp. Med understödet genomförs en projekthelhet som ska generera information och kunskap till användning för samtliga välfärdsområden, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen, och det är motiverat att den finansieras i sin helhet på riksnivå.

Utöver sökanden ska även alla delgenomförare som deltar i projektet anges i ansökan och i separata budgetar. Som delgenomförare räknas alla som det överförs understöd till eller som deltar i projektets självriskandel genom en arbetsinsats utan att understöd överförs. I den budgetblankett som ska lämnas med ansökan ska man ange det statsunderstödsbelopp som söks, beskriva planen för användningen av understödet med årsverken och kostnader och redogöra för annan planerad användning av anslaget. I ansökan ska man beskriva sökandens och delgenomförarnas ansvar och de åtgärder som planerats för varje genomförare.

VN/9077 /2025

Avdelningen för styrning av social- och hälsovården

Bedömning av ansökningarna

Understöd beviljas till den projekthelhet som kan bedömas ha de bästa förutsättningarna att förverkliga de mål för understödet som anges i denna utlysning.

Kostnader som berättigar till statsunderstöd

Beloppet av statsunderstöd som betalas kan vara högst så mycket som verksamheten har gett upphov till sådana faktiska kostnader som är godtagbara enligt beslutet om statsunderstöd.

Godtagbara kostnader är följande skäligen kostnader som behövs för att uppnå målet för projektet:

- 1) administrationskostnader
- 2) personalkostnader
- 3) resekostnader
- 4) hyror för verksamhetslokaler
- 5) kostnader för anskaffning av lös egendom som direkt hänför sig till uppnåendet av målet
- 6) kostnader för forskning, kunskap, konsulttjänster och motsvarande sakkunnigtjänster som skaffas från externa källor samt användarrättigheter och licenser
- 7) andra än i 1–6 punkten avsedda kostnader som är nödvändiga för att nå det fastställda målet.

Statsunderstödet får inte användas för finansiering av uppgifter enligt lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021), om inte dessa åtgärder har ett direkt samband med projektets försöks- och utvecklingsarbete eller införandet av nya verksamhetsmodeller. I genomförandet av projektet bör särskild uppmärksamhet fästas vid att projektplanen inte innehåller sådana åtgärder som överlappas av andra statsunderstöd.

Vid beviljandet av statsunderstöd tillämpas statsunderstödslagen (688/2001) och statsbudgeten för 2025 (33.60.36). Social- och hälsovårdsministeriet kan bevilja understöd endast om förutsättningarna för beviljande av understöd enligt statsunderstödslagen uppfylls. Ministeriet beaktar de allmänna förutsättningarna också i beslutet om understödets belopp.

Övrig information

Resultaten av det utredningsarbete som finansieras med statsunderstödet är offentliga och fritt tillgängliga för alla välfärdsområden och social- och hälsovårdsministeriet.

Social- och hälsovårdsministeriet fattar besluten under våren 2025. Sökandena meddelas skriftligt om beslutet.

Mer information:

Jussi Lind, specialsakkunnig, e-post jussi.lind@gov.fi, tfn +358 295 163 578

Allmänt om statsunderstöd: <https://stm.fi/sv/statsunderstod-ansokan-anvandning-och-tillsyn>